

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 089845 18 GŽ
Brčko, 05.04.2019. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja B. H. iz M., zastupanog po punomoćniku A. R., advokatu iz B., protiv tuženih B. S. iz U., T. E. iz M., I. B. iz M. i H. M. iz B., B. A. iz A., L. F. iz B., D. V. iz B., B. V. iz B., koje tužene zastupa punomoćnik S. M., advokat iz B., te tuženih B. Sm. iz M., A. Z. iz B., A. F. iz O., K. M. iz M., K. Z. iz M., B. Se. iz M., B. E. iz M., B. Em. iz B., H. A. iz Z., B. En. iz B., Bi. Ha. iz M. i Bi. Hi. iz M., radi utvrđenja valjanosti sudskog testameta, vps 20.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženih H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 089845 15 P od 21.05.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 05.05.2019. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženih H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. SE ODBIJA i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 089845 15 P od 21.05.2018. godine, POPTVRĐUJE u prvom stavu izreke.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način:

„UTVRĐUJE SE da je pravno valjan sudski testament sačinjen kod Opštinskog suda u Brčkom dana 08.04.1974.godine u predmetu R-155/74, kojim testamentom je zavještalac B. J. sin Ju. iz M., ostavio tužiocu dio svoje imovine poblize označene u testamentu, što su tuženi dužni priznati i trpjeti da se tužitelj upiše kao vlasnik nekretnina naslijeđenih ovim testamentom, u roku od 30 dana.

Obavezuju se tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. da tužiocu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.558,30 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na dosuđene troškove parničnog postupka

počev od dana presuđenja pa do isplate, u roku od 30 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Navedenu presudu žalbom pobijaju tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V., a kako proizlazi iz sadržaja žalbe pobijaju odluku sadržanu u prvom stavu izreke prvostepene presude zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlažu da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev tužitelja te tuženima dosude troškovi prvostepenog parničnog postupka zajedno sa troškovima sastava žalbe i takse na žalbu ili opreza radi da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak.

U odgovoru na žalbu tuženih tužitelj je naveo da je žalba neosnovana i da su žalbeni navodi tuženih paušalni. Kod činjenice da su nasljednici umrlog B. J. sporni testament priznali u ostavinskom postupku, koji je vođen kod Opštinskog suda Brčko pod brojem O-24/78, a da su postigli dogovor da se ostavinskim rješenjem izvrši podjela zaostavštine u idealnim nasljednim dijelovima s tim da se u postupku diobe (kao posebnom postupku) provede testament to je tužitelj Vijeću za izlaganje nekretnina predočio testament, kao ispravu podobnu za upis prava vlasništva na nekretninama koje su predmet testamenta. Kako su pojedini tuženi u tom postupku odbili priznati testament Vijeće za izlaganje je donijelo zaključak 18.06.2015. godine da tužitelj pokrene postupak radi utvrđivanja valjanosti testamenta, zbog čega je tužitelj i podnio tužbu u ovom sporu. Predlaže, kod navedenog, da se žalba odbije i potvrdi „neosnovano osporena prvostepena presuda“.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je i odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je zahtjev tužitelja, kojim je tražio da se utvrdi da je pravno valjan sudski testament sačinjen kod Opštinskog suda u Brčkom pod brojem R-155/74 (kojim je B. J. B. H. ostavio određene nekretnine) i da se na osnovu njega tužitelj upiše kao vlasnik nekretnina koje su predmet testamenta, usvojio jer sporni testament ispunjava uslov za punovažnost propisan članom 62 Zakona o nasljeđivanju („Službeni list SR BiH“ broj 7/80 i 15/80), odnosno sačinilo ga je lice sposobno za rasuđivanje i koje je imalo 16 godina života kada je testament sačinjen i jer je u svemu, kod njegovog sačinjavanja, sudija postupio prema odredbi člana 68 istog zakona zbog čega je u pitanju punovažan testament koji je, na ostavinskoj raspravi (koja je provedena iza umrlog testatora B. J. kod Opštinskog suda u Brčkom u ostavinskom postupku broj O-24/78) proglašen i koji su nasljednici umrlog priznali a

postigli su dogovor da se zaostavština uruči nasljednicima u idelanim dijelovima s tim da se u postupku diobe ostavinska imovina rasporedi po testamentu, nakon čega se (nakon donošenja rješenja o nasljeđivanju) tužitelj u katastarskim evidencijama upisao kao posjednik nekretnina koje su njemu spornim testamentom ostavljene i ušao je u posjed predmetnih nekretnina pa kod navedenog u ovom sporu nije u pitanju zahtjev tužitelja za uručenje zaostavštine („testament je u naravi izvršen“), a kako tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V., do postupka izlaganja nekretnina, nisu osporavali valjanost testamenta niti je to učinio njihov pravni prednik našao je u konačnici prvostepeni sud da zahtjevu tužitelja, kako ga je odredio (prema zaključku Vijeća za izlaganje nekretnina od 18.06.2015. godine), valja udovoljiti primjenom navedenih članova Zakona o nasljeđivanju, u vezi sa članom 20 Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 6/80) koji zakon je bio na snazi u vrijeme sticanja, odnosno u vezi sa članom 22 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji je identična odredba.

Tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. u žalbi, kojom pobijaju prvostepenu presudu, prvo tvrde da je donesena povredom članova 7, 8, 116, 236 i 300 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i navode da prvostepeni sud nije savjesno i brižljivo cijenio provedene dokaze odnosno da je suviše slobodno cijenio dokaze koji su provedeni u postupku i da presudu nije obrazložio „na način kako to predviđa član 300 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer nije naveo ni šta „piše u zapisnicima sa ostavinskih rasprava“.

Ovaj sud nalazi da prvostepena presuda nije donesena uz povrede postupka na koje ukazuju tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. jer je sud u obrazloženju presude, nakon što je naveo koji dokazi su provedeni u postupku cijenio, kako to nalaže član 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i član 236 istog zakona, dokaze za koje je našao da su dokazi koji potvrđuju odlučne činjenice u ovom sporu u pogledu osnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja i naveo je razloge za uvjerenje da se radi o osnovanom zahtjevu koji su jasni, dovoljni i prihvatljivi kao logični razlozi za odluku koju je sud donio, a koji omogućavaju ovom sudu provjeru uvjerenja do koga je prvostepeni sud došao.

Žalbenim razlozima „pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. u suštini ukazuju da se radi o nepravilnoj odnosno nezakonitoj odluci

jer je donošenjem rješenja o nasljeđivanju iza umrlog B. J., kojim je ostavinska imovina raspoređena na nasljednike po zakonu (uz pristanak

tužitelja) testament prestao da važi odnosno prestao je da proizvodi pravno dejstvo i bez učinka je

i jer je zahtjev u ovom sporu, bez obzira što ga je tužitelj postavio „kao zahtjev za utvrđenje da je pravno valjan sudski testament“, zahtjev za uručenje (predaju) zaostavštine, a prema članu 142 Zakona o nasljeđivanju kod činjenica utvrđenih u ovom postupku, radi se o zastarjelom zahtjevu („pravo tužioca je zastarilo 1998 godine“).

Po ocjeni ovog suda tuženi H. M., B. A., L. F., D. V. i B. V. navodima žalbe nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost odluke prvostepenog suda.

Naime, kada je u ostavinskom postupku iza umrlog B.J. tužitelj predočio sudu sudski testament (koji je sačinjen kod Opštinskog suda u Brčkom pod brojem R-155/74 dana 08.04.1974. godine) i tužitelj nije rekao da ne želi da koristi prava iz testamenta pa je testament proglašen i zakonski nasljednici su ga priznali (priznali su pravno valjanim testament) onda dogovor nasljednika u ostavinskom postupku koji se vodio kod Opštinskog suda u Brčkom pod brojem O-24/78, naveden u zapisniku sa ostavinske rasprave održane 19.04.1978. godine „da saglasno traže da se rješenje izradi prema idealnim dijelovima koji nasljednicima pripadaju na osnovu testamenta i zakona a diobu će provesti u posebnom postupku saglasno posljednjoj želji ostavitelja“ (u prvostepenom postupku je proveden dokaz čitanjem zapisnika od 19.04.1978. godine) i rješenje o nasljeđivanju broj O-24/78 od 10.12.1981. godine nisu od uticaja na pravnu valjanost spornog testamenta kakav je zaključak i prvostepenog suda („da je testament punovažan“) i da, kada ga tuženi nisu osporavali odnosno tražili njegovo poništenje, niti je ostavilac (za života) opozvao sačinjeni testament, da onda testament predstavlja „zakonit pravni osnov za sticanje i uknjižbu prava vlasništva na nekretninama koje se testamentom daju tužitelju“, u čiji posjed je tužitelj stupio nakon što je doneseno rješenje o nasljeđivanju i u katastarskim evidencijama se upisao (na osnovu testamenta) kao posjednik istih nekretnina, sve prema činjenicama utvrđenim u postupku.

U pogledu tvrdnje žalbe da je zahtjev tužitelja u ovom sporu zahtjev za predaju zaostavštine i da je u pitanju zastara prava tužitelja na zahtjev za predaju zaostavštine valja reći da ovakvom tvrdnjom žalitelji nisu doveli u sumnju stav prvostepenog suda da se ne radi o takvom zahtjevu i kod određenja zahtjeva tužitelja tužbenim prijedlogom i kod činjenice da tužitelj (kao nasljednik) drži u posjedu ono što mu je B. J.(testator) testamentom ostavio od provedene ostavinske rasprave 1978. godine, „pa je u naravi testament izvršen“. Kada je to tako onda nema mjesta primjeni člana 142 Zakona o nasljeđivanju, koja odredba reguliše uslove i rokove zastarjelosti prava zahtijevati zaostavštinu kao nasljednik i koja se samo primjenjuje između nasljednika istog ostavioca.

Sa navedenog i kako prvostepena presuda nije donesena ni uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude a na osnovu odredbe člana 335 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josipa Lucić